

Statistični podatki o cenah električne energije

Podatki iz maja 2018.

Predvidena posodobitev članka: novembra 2019.

Angleška različica je novejša.

V tem članku je poudarjen razvoj cen električne energije za [gospodinjske](#) in negospodinjske odjemalce v [Evropski uniji \(EU\)](#). V njem so navedeni tudi podatki o cenah na Islandiji, v Lihtenštajnu, na Norveškem, v Albaniji, nekdanji jugoslovanski republiki Makedoniji, Črni gori, Srbiji, Turčiji, Bosni in Hercegovini, na Kosovu.¹, v Moldaviji in Ukrajini.

Cena energije v EU je odvisna od številnih različnih pogojev ponudbe in povpraševanja, vključno z geopolitičnimi razmerami, nacionalno mešanico energijskih virov, diverzifikacijo virov uvoza, stroški omrežja, stroški varstva okolja, neugodnimi vremenskimi razmerami ali ravnmi trošarin in obdavčitve. Opozoriti je treba, da cene, navedene v tem članku, vključujejo davke, dajatve in [DDV](#) za gospodinjske odjemalce, ne vključujejo pa vračljivih davkov, dajatev in DDV za negospodinjske odjemalce.

Cene električne energije za gospodinjske odjemalce

Cene električne energije so najvišje na Danskem in v Nemčiji

Tabela 1 vsebuje pregled povprečnih cen električne energije v eurih na kilovatno uro (EUR na kWh) v zadnjih treh letih (za drugo polovico vsakega leta).

¹To poimenovanje ne posega v stališča glede statusa ter je v skladu z RVSN 1244/1999 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.

Electricity prices, Second semester of 2015-2017
(EUR per kWh)

	Households ⁽¹⁾			Non-households ⁽²⁾		
	2015S2	2016S2	2017S2	2015S2	2016S2	2017S2
EU-28	0.2103	0.2053	0.2048	0.1183	0.1133	0.1121
Euro area	0.2209	0.2203	0.2181	0.1230	0.1197	0.1183
Belgium	0.2352	0.2745	0.2877	0.1081	0.1158	0.1087
Bulgaria	0.0957	0.0938	0.0983	0.0782	0.0788	0.0742
Czech Republic	0.1408	0.1421	0.1488	0.0783	0.0732	0.0710
Denmark	0.3042	0.3084	0.3010	0.0906	0.0936	0.0978
Germany	0.2946	0.2977	0.3048	0.1493	0.1492	0.1514
Estonia	0.1291	0.1238	0.1319	0.0958	0.0896	0.0846
Ireland	0.2454	0.2338	0.2355	0.1357	0.1245	0.1241
Greece	0.1771	0.1723	0.1620	0.1150	0.1115	0.1190
Spain	0.2370	0.2284	0.2177	0.1133	0.1029	0.1032
France	0.1682	0.1711	0.1756	0.0951	0.0903	0.0920
Croatia	0.1312	0.1331	0.1236	0.0928	0.0877	0.0920
Italy	0.2428	0.2340	0.2080	0.1597	0.1556	0.1449
Cyprus	0.1838	0.1621	0.1826	0.1412	0.1295	0.1392
Latvia	0.1650	0.1624	0.1582	0.1183	0.1201	0.1159
Lithuania	0.1243	0.1171	0.1107	0.0997	0.0882	0.0825
Luxembourg	0.1767	0.1698	0.1618	0.0893	0.0858	0.0803
Hungary	0.1145	0.1125	0.1134	0.0870	0.0796	0.0779
Malta	0.1269	0.1274	0.1364	0.1405	0.1399	0.1377
Netherlands	0.1846	0.1592	0.1556	0.0846	0.0805	0.0764
Austria	0.1983	0.2010	0.1978	0.1047	0.1004	0.0997
Poland	0.1418	0.1352	0.1451	0.0861	0.0815	0.0862
Portugal	0.2285	0.2298	0.2230	0.1154	0.1132	0.1147
Romania	0.1319	0.1233	0.1289	0.0802	0.0771	0.0786
Slovenia	0.1631	0.1629	0.1613	0.0870	0.0832	0.0784
Slovakia	0.1517	0.1537	0.1442	0.1122	0.1112	0.1113
Finland	0.1530	0.1545	0.1599	0.0706	0.0694	0.0676
Sweden	0.1874	0.1962	0.1993	0.0590	0.0656	0.0647
United Kingdom	0.2183	0.1831	0.1856	0.1520	0.1278	0.1246
Iceland	0.1265	0.1478	0.1518	:	0.0652	:
Liechtenstein	0.1803	0.1678	:	0.1612	0.1479	:
Norway	0.1434	0.1631	0.1605	0.0685	0.0813	0.0703
Montenegro	0.0988	0.0970	0.1003	0.0764	0.0782	0.0770
Former Yugoslav Republic of Macedonia	0.0835	0.0828	0.0811	0.0811	0.0521	0.0561
Albania	0.0819	0.0835	0.0856	:	:	:
Serbia	0.0645	0.0654	0.0695	0.0678	0.0470	0.0751
Turkey	0.1222	0.1205	0.0959	0.0702	0.0725	0.0601
Bosnia and Herzegovina	0.0828	0.0844	:	0.0613	0.0607	:
Kosovo*	0.0614	0.0592	0.0654	0.0809	0.0771	0.0799
Moldova	0.0881	0.0923	0.1013	0.0765	0.0778	0.0852
Ukraine	:	0.0320p	0.0383	:	:	:

(*) This designation is without prejudice to positions on status, and is in line with UNSCR 1244/1999 and the ICJ Opinion on the Kosovo Declaration of Independence.

(:) not available

(p) Provisional

(1) Annual consumption: 2 500 kWh < consumption < 5 000 kWh.

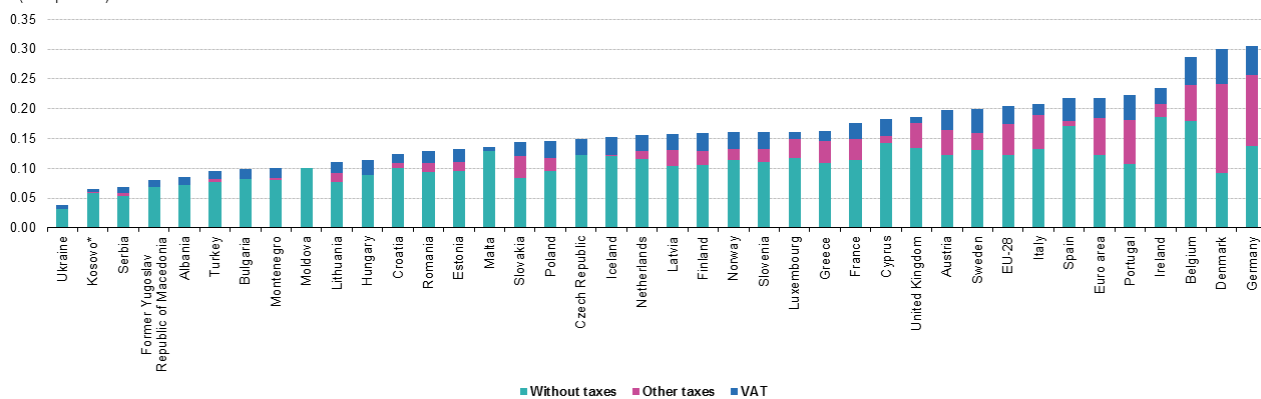
(2) Annual consumption: 500 MWh < consumption < 2 000 MWh.

Source: Eurostat (online data codes: nrg_pc_204 and nrg_pc_205)

Tabela 1: Cene električne energije, 2015–2017 (drugi semester)(EUR na kWh)Vir: Eurostat (nrg_pc_204) in (nrg_pc_205)

Kar zadeva gospodinjne odjemalce (v tem članku opredeljeni kot srednje veliki odjemalci z letno porabo 2 500 kWh < poraba < 5 000 kWh), so bile cene električne energije v drugi polovici leta 2017 med državami članicami EU najvišje v Nemčiji (0,305 EUR na kWh), na Danskem (0,301 EUR na kWh) in v Belgiji (0,288 EUR na kWh); glej Sliko 1. Cene električne energije so bile najnižje v Bolgariji (0,098 EUR na kWh), v Litvi (0,111 EUR na kWh) in na Madžarskem (0,113 EUR na kWh). Cena električne energije za gospodinjne odjemalce na Danskem in v Nemčiji je bila več kot trikrat višja od cene v Bolgariji.

Electricity prices for household consumers, second half 2017
(EUR per kWh)

(* This designation is without prejudice to positions on status, and is in line with UNSCR 1244/1999 and the ICJ Opinion on the Kosovo Declaration of Independence.

Source: Eurostat (online data codes: nrg_pc_204)

eurostat

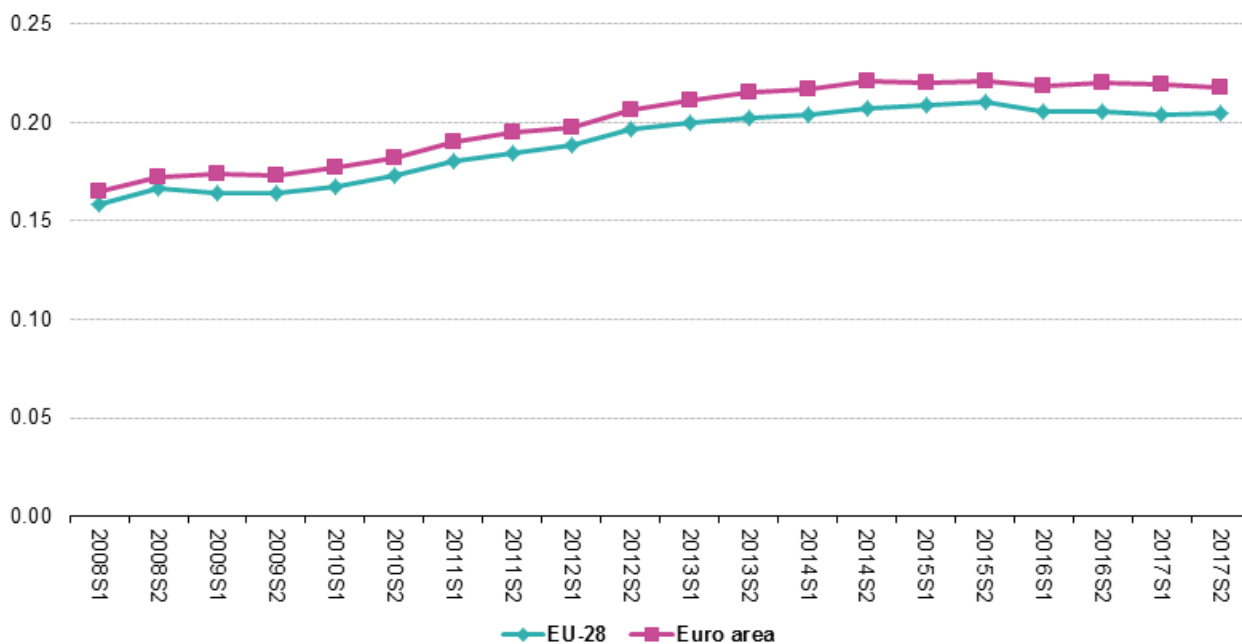
Slika 1: Cene električne energije za gospodinjstvo, druga polovica leta 2017 (EUR na kWh) Vir: Eurostat (nrg_pc_204)

Povprečna cena v EU-28 – tehtano povprečje glede na najnovejše podatke (2016) o obsegu porabe električne energije v gospodinjstvih – je bila 0,205 EUR na kWh.

Na Sliki 2 je prikazan razvoj cen električne energije za gospodinjstvo v EU-28 od prve polovice leta 2008. Te cene so se leta 2008 zvišale, leta 2009 nekoliko znižale, nato pa so se od prve polovice leta 2010 do druge polovice leta 2015 stalno zviševale. V prvi polovici leta 2016 so se znižale in nato ostale stabilne.

Development of electricity prices for household consumers, EU-28 and EA, 2008-2017

(EUR per kWh)

Source: Eurostat (online data codes: nrg_pc_204)

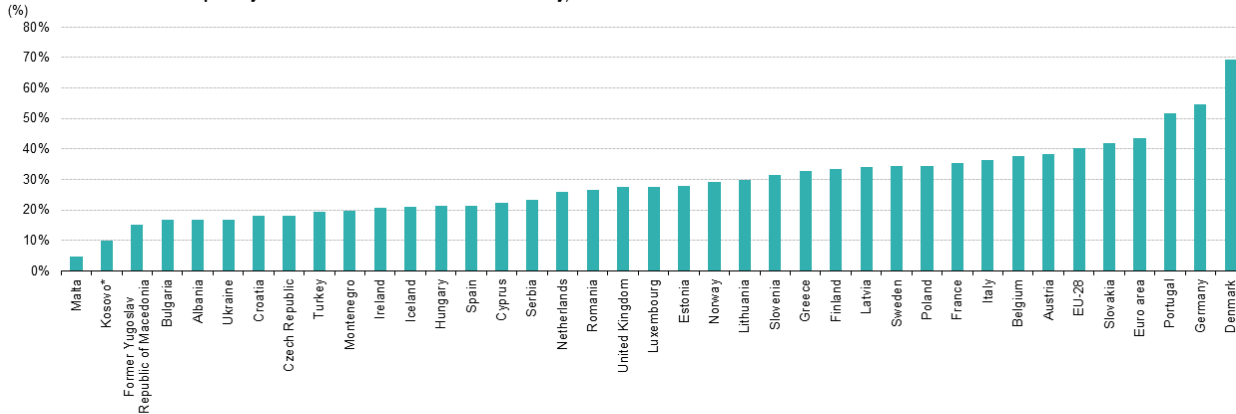
eurostat

Slika 2: Razvoj cen električne energije za gospodinske odjemalce, EU-28 in euroobmočje, 2008–2017 (EUR na kWh) Vir: Eurostat (nrg_pc_204)

Teža davkov in dajatev se med državami članicami zelo razlikuje

Delež davkov in dajatev v skupni maloprodajni ceni električne energije za gospodinske odjemalce je prikazan na Sliki 3. Relativni znesek davčnega prispevka v drugi polovici leta 2017 je bil najnižji na Malti (4,8 %), kjer se za osnovno ceno uporablja nizka stopnja DDV, gospodinjskim odjemalcem pa se ne zaračunavajo nobeni drugi davki. Najvišji davki so se zaračunavali na Danskem, kjer so davki in dajatve znašali 69,4 % končne cene.

Share of taxes and levies paid by household consumers for the electricity, second half 2017

(* This designation is without prejudice to positions on status, and is in line with UNSCR 1244/1999 and the ICJ Opinion on the Kosovo Declaration of Independence.

Source: Eurostat (online data codes: nrg_pc_204)

Slika 3: Delež davkov in dajatev, ki so jih plačali gospodinjski odjemalci, druga polovica leta 2017(%)Vir: Eurostat (nrg_pc_204)

Cene električne energije so se najbolj znižale v Italiji, na Hrvaškem in v Litvi

Na Sliki 4 so prikazane spremembe cen električne energije za gospodinjske odjemalce, vključno z vsemi davki in DDV v nacionalni valuti, v obdobju med drugo polovico leta 2016 in drugo polovico leta 2017; te cene so se v obravnavanem obdobju znižale v 13 državah članicah EU. Cene so se najbolj zvišale na Cipru (12,6 %), medtem ko se je cena električne energije za gospodinjske odjemalce najbolj znižala v Italiji (-11,1 %) in na Hrvaškem (-7,5 %).

Change in electricity prices for household consumers compared with previous year, same semester. Second half 2017

(*) This designation is without prejudice to positions on status, and is in line with UNSCR 1244/1999 and the ICJ Opinion on the Kosovo Declaration of Independence.

Source: Eurostat (online data codes: nrg_pc_204)

eurostat

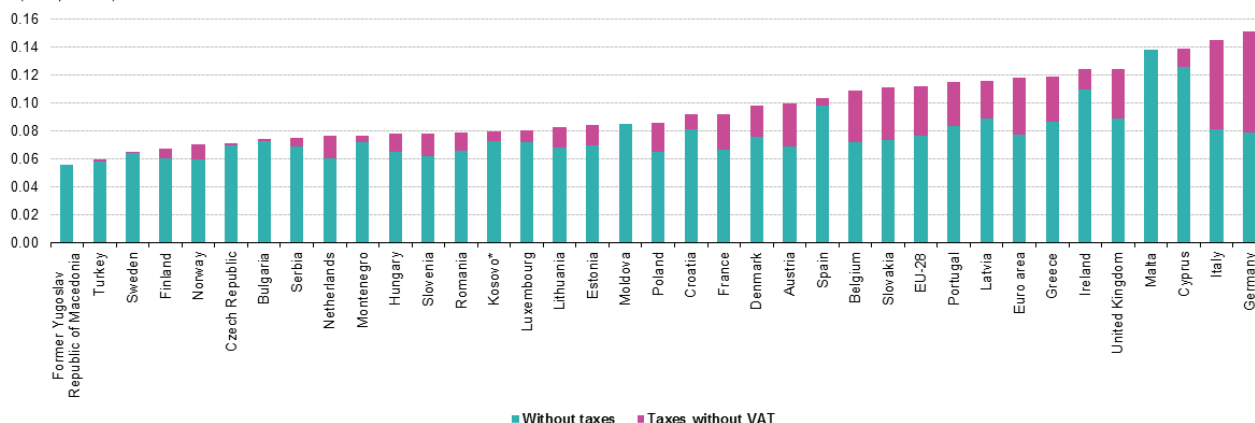
Slika 4: Spremembe cen električne energije za gospodinske odjemalce v primerjavi z istim semesterom prejšnjega leta, druga polovica leta 2017(%)Vir: Eurostat (nrg_pc_204)

Cene električne energije za negospodinske odjemalce

Cene električne energije so najvišje v Italiji in Nemčiji

Kar zadeva negospodinske odjemalce (v tem članku opredeljeni kot srednje veliki odjemalci z letno porabo 500 MWh < poraba < 2 000 MWh), so bile cene električne energije v drugi polovici leta 2017 med državami članicami EU najvišje v Italiji in Nemčiji (glej Sliko 5). Povprečna cena v EU-28 – tehtano povprečje glede na najnovije nacionalne podatke (2016) o obsegu porabe negospodinskih odjemalcev – je bila 0,112 EUR na kWh.

Electricity prices for non-household consumers, second half 2017
(EUR per kWh)

(*) This designation is without prejudice to positions on status, and is in line with UNSCR 1244/1999 and the ICJ Opinion on the Kosovo Declaration of Independence.

Source: Eurostat (online data codes: nrg_pc_205)

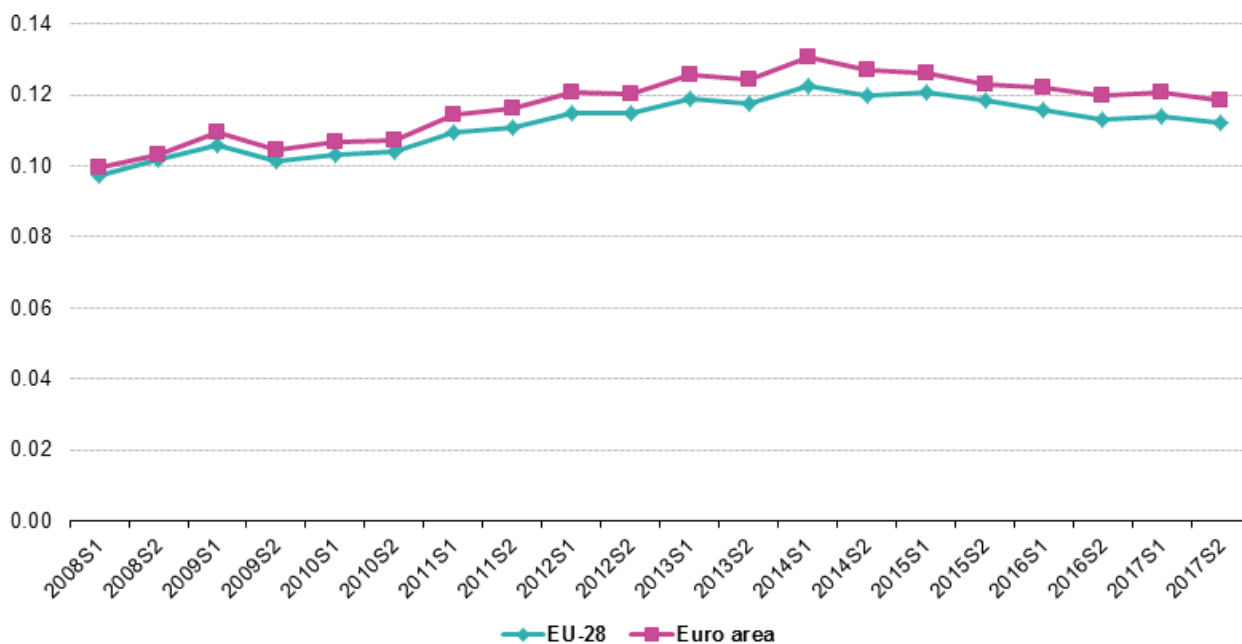
eurostat

Slika 5: Cene električne energije za negospodinske odjemalce, druga polovica leta 2017 (EUR na kWh) Vir: Eurostat (nrg_pc_205)

Na Sliki 6 je prikazan razvoj cen električne energije za negospodinske odjemalce v EU-28 od prve polovice leta 2008. Te cene so se leta 2008 in v prvi polovici leta 2009 zvišale, v drugi polovici leta 2009 znižale, nato pa so se vsako polletje do prve polovice leta 2013 spet zvišale. V drugi polovici leta 2013 se je povprečna cena nekoliko znižala, v prvi polovici leta 2014 pa se je precej zvišala (4,3 %) in dosegla najvišjo raven, tj. 0,123 EUR na kWh. Od druge polovice leta 2014 do druge polovice leta 2016 je bil opažen trend zniževanja. V prvi polovici leta 2017 je bilo v primerjavi z drugo polovico leta 2016 opaženo rahlo zvišanje, manjše od 1 %, vendar se je cena v drugi polovici leta 2017 ponovno znižala.

Development of electricity prices for non-household consumers, EU-28 and EA, 2008-2017

(EUR per kWh)

Source: Eurostat (online data codes: nrg_pc_205)

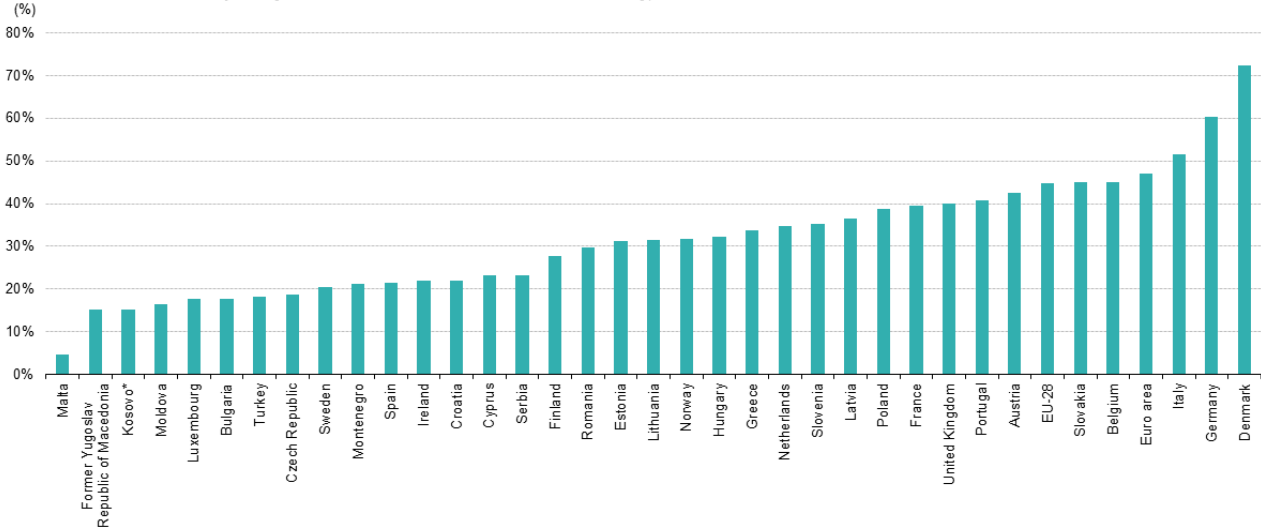
eurostat

Slika 6: Razvoj cen električne energije za negospodinjске odjemalce, EU-28 in euroobmočje, 2008–2017 (EUR na kWh) Vir: Eurostat (nrg_pc_205)

Delež nevračljivih davkov in dajatev v cenah električne energije

Delež nevračljivih davkov in dajatev v skupni ceni električne energije za negospodinjске odjemalce je prikazan na Sliki 7. V drugi polovici leta 2017 je bil največji delež davkov zaračunan na Danskem, kjer je delež nevračljivih davkov in dajatev v skupni ceni znašal 72,3 %.

Share of taxes and levies paid by non-household consumers for the electricity, second half 2017

(* This designation is without prejudice to positions on status, and is in line with UNSCR 1244/1999 and the ICJ Opinion on the Kosovo Declaration of Independence.

Source: Eurostat (online data codes: nrg_pc_205)

Slika 7: Delež nevratljivih davkov in dajatev, ki so jih za električno energijo plačali negospodinjiski odjemalci, druga polovica leta 2017(%)Vir: Eurostat (nrg_pc_205)

Razvoj cen električne energije za negospodinjiske odjemalce

Na Sliki 8 so prikazane spremembe cen električne energije za negospodinjiske odjemalce, vključno z vsemi nevratljivimi davki in dajatvami v nacionalni valuti, med drugo polovico leta 2016 in drugo polovico leta 2017; te cene so se v tem obdobju znižale v 16 državah članicah EU. Največja zvišanja cen so bila opažena na Cipru (7,5 %) in v Grčiji (6,7 %), medtem ko se je cena električne energije za negospodinjiske odjemalce na Češkem znižala za 7,1 %.

Change in electricity prices for non-household consumers compared with previous year, same semester. Second half 2017

(*) This designation is without prejudice to positions on status, and is in line with UNSCR 1244/1999 and the ICJ Opinion on the Kosovo Declaration of Independence.

Source: Eurostat (online data codes: nrg_pc_205)

eurostat

Slika 8: Spremembe cen električne energije za negospodinjke odjemalce v primerjavi z istim semestrom prejšnjega leta, druga polovica leta 2017(%)Vir: Eurostat (nrg_pc_205)

Izvorni podatki za tabele in grafe

- [Electricity price statistics tables and graphs](#) (v angleščini)

Podatkovni viri

Opredelitev gospodinjstkih odjemalcev

Sklici na gospodinjstke odjemalce se v tem članku nanašajo na srednjo standardno skupino gospodinjstke porabe z letno porabo električne energije med 2 500 in 5 000 kWh. Vsi podatki so maloprodajne cene ter vključujejo davke, dajatve in DDV.

Opozoriti je treba, da primerjava cen v letih 2016 in 2017 temelji na cenah v nacionalnih valutah, da bi se preprečil vpliv sprememb menjalnih tečajev med nacionalnimi valutami in eurom za države članice EU in države nečlanice, ki ne uporabljajo eura.

Opredelitev negospodinjskih odjemalcev

Sklici na negospodinjske odjemalce se v tem članku nanašajo na srednjo standardno skupino negospodinjske porabe z letno porabo električne energije med 500 in 2 000 MWh. V tem članku so cene navedene ob upoštevanju osnovne cene proizvodnje električne energije in stroškov omrežja, vključno z vsemi nevračljivimi davki in dajatvami.

Metodologija

Zaradi spremembe metodologije od leta 2007 je bila časovna vrsta prekinjena in zato je na voljo le sorazmerno kratka [časovna vrsta](#). Vendar so cene električne energije tudi v tem sorazmerno kratkem časovnem okviru precej nihanje.

Leta 2016 je začela veljati Uredba (EU) 2016/1952, ki določa, da sta zbiranje in objava podatkov o cenah električne energije za gospodinjske in negospodinjske odjemalce obvezna. Do januarja 2017 so podatke o cenah za sektor gospodinjstev prostovoljno sporočali organi, pristojni za poročanje. Do leta 2016 so bili negospodinjski odjemalci opredeljeni kot industrijski odjemalci, vendar so lahko organi, pristojni za poročanje, na to področje vključili tudi druge negospodinjske odjemalce. Z uvedbo Uredbe (EU) 2016/1952 se je opredelitev spremenila iz industrijskih odjemalcev v negospodinjske odjemalce, da bi bila metodologija enaka za vse države poročevalke.

Tarife električne energije ali sheme cen se razlikujejo glede na dobavitelja. Določene so lahko pri naročilih, oddanih po postopku s pogaianji, zlasti za velike negospodinjske odjemalce. Za manjše odjemalce so običajno določene glede na količino porabljene električne energije in številne druge značilnosti; večina tarif vključuje tudi neko obliko fiksnih stroškov. Zato ni enotne cene za električno energijo. Da bi se lahko primerjale cene v daljšem časovnem obdobju in med državami članicami EU, ta članek vsebuje informacije o skupinah porabe za gospodinjske in negospodinjske odjemalce. Cene električne energije se zbirajo za pet različnih vrst gospodinjstev na podlagi različnih skupin letne porabe. Kar zadeva negospodinjske odjemalce, se cene električne energije zbirajo za sedem različnih vrst uporabnikov.

Zbrane cene zajemajo povprečne cene v obdobju šestih mesecev (pol leta ali semester), in sicer od januarja do junija (prva polovica ali semester 1) in od julija do decembra (druga polovica ali semester 2) vsakega leta. Vključujejo osnovno ceno električne energije, stroške za prenos in distribucijo, najemnino za merilnik in druge storitve. Predložene cene električne energije za gospodinjske odjemalce vključujejo davke, dajatve, nedavčne dajatve, pristojbine in davek na dodano vrednost (DDV), saj ti običajno vplivajo na končno ceno, zaračunano gospodinjskim odjemalcem. Ker so DDV in nekateri drugi davki negospodinjskim odjemalcem običajno povrnjeni, prikazane cene za podjetja ne vključujejo DDV in drugih vračljivih davkov/dajatev/pristojbin. Enota cen za električno energijo je euro na kilovatno uro (EUR na kWh).

Ozadje

Cena in zanesljivost oskrbe z energijo, zlasti električno energijo, sta ključna elementa strategije države za oskrbo z energijo. Cene električne energije so zlasti pomembne za mednarodno [konkurenčnost](#), saj električna energija običajno predstavlja velik delež skupnih stroškov energije za industrijska podjetja in podjetja, ki opravljajo storitve. V nasprotju s ceno [fosilnih goriv](#), s katerimi se na svetovnih trgih običajno trguje po razmeroma enotnih cenah, je razpon cen električne energije v državah članicah EU večji. Na ceno električne energije v določenem obsegu vpliva cena primarnih goriv in v zadnjem času stroški certifikatov za emisije ogljikovega dioksida (CO₂).

Ta vprašanja so omenjena v sporočilu Evropske komisije z naslovom [Soočanje z izzivom višjih cen nafte](#) (COM(2008) 384), v katerem je EU pozvana, naj bo pri rabi energije bolj učinkovita in manj odvisna od fosilnih goriv – zlasti z uporabo pristopa, določenega v svežnjju ukrepov na področju podnebnih sprememb in obnovljivih virov energije.

EU si od druge polovice devetdesetih let 20. stoletja prizadeva za liberalizacijo trga z električno energijo in trga s plinom. V direktivi, ki je bila sprejeta leta 2003, so bila določena enotna pravila za notranja trga z

električno energijo in zemeljskim plinom. Določeni so bili roki za odpiranje trgov in omogočitev odjemalcem, da izberejo svojega dobavitelja: od 1. julija 2004 za poslovne odjemalce in od 1. julija 2007 za vse odjemalce (tudi gospodinjске). Nekatere države članice EU so predvidele proces liberalizacije, druge pa so bile pri sprejemanju potrebnih ukrepov veliko počasnejše. Na veliko trgih z električno energijo in zemeljskim plinom so dejansko še vedno prisotne precejšnje ovire za vstop, kot dokazuje število trgov, na katerih še vedno prevladujejo (skoraj) monopolni dobavitelji. Evropski parlament in Svet sta julija 2009 sprejela [tretji sveženj zakonodajnih predlogov](#) (v angleščini), da bi odjemalcem zagotovili pravo in učinkovito izbiro dobaviteljev ter ugodnosti. Večja preglednost cen plina in električne energije naj bi prispevala k spodbujanju poštene konkurence, in sicer s spodbujanjem odjemalcev k izbiri med različnimi viri energije (nafto, premogom, zemeljskim plinom in [obnovljivimi viri energije](#)) in različnimi dobavitelji. Večjo preglednost cen energije je mogoče zagotoviti s čim širšim objavljanjem cen in sistemov določanja cen.

Drugi članki

- [Energy price statistics – background](#) (v angleščini)
- [Proizvodnja in uvoz energije](#)
- [Statistični podatki o cenah zemeljskega plina](#)

Glavne tabele

- [Energy \(t_nrg\)](#) (v angleščini), glej:

Energy Statistics - prices (t_nrg_price)

Electricity prices by type of user (ten00117)

Podatkovna zbirka

- [Energy \(nrg\)](#) (v angleščini), glej:

Energy Statistics - prices of natural gas and electricity (nrg_price)

Energy statistics - natural gas and electricity prices (from 2007 onwards) (nrg_pc)

Energy statistics - natural gas and electricity prices (until 2007) (nrg_pc_h)

Posebni razdelek

- [Energetika](#) (v angleščini)

Metodologija

- [Energy statistics - electricity prices for domestic and industrial consumers, price components](#) (datoteka z metapodatki ESMS – nrg_pc_204_esms) (v angleščini)

Zunanje povezave

- [Eurelectric](#) (v angleščini)
- [Europe's Energy Portal](#) (v angleščini)
- Evropska komisija – energetika

- [Weekly oil bulletin](#) (tedenske cene na bencinskih črpalkah) (v angleščini)
 - [Single market progress report for gas and electricity](#) (v angleščini)
- [International Energy Agency \(IEA\) — Prices and taxes statistics](#) (v angleščini)

Ta članek si lahko ogledate na spletnem mestu https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Electricity_price_statistics/sl